

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ
В УМОВАХ КРИЗОВОГО СУСПІЛЬСТВА**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
Ювілейної X Міжнародної науково-практичної конференції
23–25 квітня 2025 року

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ
В УМОВАХ КРИЗОВОГО СУСПІЛЬСТВА**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Ювілейної X Міжнародної науково-практичної конференції

23–25 квітня 2025 року

ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

Ірпінь
2025

УДК 159.922(06)

ББК 88.5я431

А 43

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Державного податкового університету
(протокол № 17 від 26 червня 2025 р.)*

А 43 **Актуальні проблеми психологічної та соціальної адаптації в умовах кризового суспільства** [Електронне видання] : збірник матеріалів Ювілейної X Міжнародної науково-практичної конференції, м. Ірпінь, 23–25 квітня 2025 року. – Ірпінь : Державний податковий університет, 2025. – 388 с. – PDF-формат ; мережеве видання ; інституційний репозитарій.
ISBN 978-966-337-767-4

У матеріалах Ювілейної X Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми психологічної та соціальної адаптації в умовах кризового суспільства» висвітлюються теоретико-методологічні та практичні питання розвитку гуманітарного знання як складової гармонійного розвитку особистості; соціально-філософського та політичного осмислення проблем адаптації в умовах кризового суспільства: український і міжнародний досвід; соціологічного та соціально-психологічного вимірів адаптації особистості в умовах сучасного глобалізованого суспільства; соціалізації особистості як освітньої та соціально-педагогічної проблем; психолого-педагогічного забезпечення освітнього процесу: сучасні проблеми та виклики; особливості професійної освіти в Україні та світі: сучасні тенденції психологічної допомоги особистості в умовах кризового суспільства.

Зміст матеріалів віддзеркалює актуальні питання теоретичних і прикладних досліджень, спрямованих на вирішення проблем конструювання життєдіяльності особистості в контексті відновлення внутрішнього потенціалу за рахунок особистісного ресурсу.

Матеріали науково-практичної конференції розраховані на наукових працівників у галузі психології, соціології, педагогіки, професійної освіти, викладачів, аспірантів, студентів, а також на практичних психологів, соціальних педагогів, соціологів і соціальних працівників.

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їхні автори.

УДК 159.922(06)

ББК 88.5я431

ISBN 978-966-337-767-4

© Державний податковий університет, 2025

ЗМІСТ

МАТЕРІАЛИ УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

<i>Бенюх Олександр Григорович, Калениченко Руслан Арсенович</i> ОПТИМІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ РІЗНИХ КОЛЕКТИВІВ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	20
<i>Беняс Володимир Вікторович, Чупрій Леонід Васильович</i> СХІДНИЙ ВЕКТОР РОЗШИРЕННЯ НАТО: ВПЛИВ НА ПОЛІТИЧНУ АДАПТАЦІЮ КРАЇН ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ	24
<i>Белокопитов Нікіта Сергійович, Плоский Віталій Олексійович</i> АРХІТЕКТУРА АДАПТАЦІЇ: МОДЕЛЮВАННЯ ШКІЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ КРИЗОВОГО СУСПІЛЬСТВА	27
<i>Білас Тарас Мирославович, Ярас Володимир Ігорович</i> КОМПЕТЕНТІСНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ: ВІД ЛЕКТОРА ДО ФАСИЛІТАТОРА НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА	29
<i>Богдановський Дмитро Ігорович, Богдановський Ігор Валерійович, Льовкіна Олена Геннадіївна</i> ПРОБЛЕМИ ЖІНОЧОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В СУЧАСНОМУ СВІТІ.....	31
<i>Бондарев Костянтин Олегович, Руденко Микола Васильович</i> АУТЕНТИЧНІ ПРАКТИЧНІ ВПРАВИ ТА КОМАНДНА ВЗАЄМОДІЯ ЯК КЛЮЧОВІ ЧИННИКИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ КРИЗОВОГО СУСПІЛЬСТВА	34
<i>Бондаренко Наталія Петрівна</i> ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ ОСВІТІ: ПРОЄКТНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ТА НАВИЧОК ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ.....	37
<i>Бондарчук Павло Сергійович</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УМОВ ДЛЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЯК ЗАПОРУКА ЗБЕРЕЖЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ АКТИВНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	39

УДК 378.016:911.2:004.6:614.2

Микола Аркадійович Коваленко,
аспірант
кафедри геоінформатики і фотограмметрії
Київського національного університету
будівництва і архітектури
ORCID 0009-0005-1096-2910

ГЕОІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ: МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ГЕОПРОСТОРОВОМУ АНАЛІЗУ BIG DATA СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

1. Вступ. У сучасних умовах цифрової трансформації суспільства геоінформаційні системи (ГІС) відіграють ключову роль у вирішенні завдань аналізу просторових даних. Одним із найперспективніших напрямів розвитку ГІС-освіти є інтеграція даних Big Data, що дає змогу аналізувати тенденції в галузі громадського здоров'я з використанням просторового аналізу. Використання даних соціальних медіа дозволяє отримати просторово-часові сигнали щодо стану населення, поведінкових ризиків або реакцій на події у сфері охорони здоров'я, що є особливо цінним для раннього виявлення спалахів інфекційних захворювань, моніторингу поширення інформації та дезінформації [1].

Ключові слова: геоінформаційні технології, Big Data, соціальні мережі, охорона здоров'я, просторовий аналіз, Leaflet.js, Angular, Turf.js, веб-ГІС.

2. Актуальність. Інтеграція просторового аналізу Big Data соціальних мереж в освіту вимагає сучасних педагогічних підходів і технологічних рішень. Відповідно до дослідження [2], адаптивні моделі навчальної аналітики дозволяють поєднувати традиційні освітні підходи з цифровими інструментами для персоналізації навчання. У тексті [3] та [4] автори наголошують на важливості оновлення змісту ГІС-дисциплін для формування просторового мислення. Дослідження [6] підкреслює важливість використання Big Data в освітньому процесі сучасного університету, а роботи [7] і [8] розглядають технології обробки великих даних та інноваційні інтерактивні методи навчання, що сприяють розвитку критичного мислення студентів. Водночас питання інтеграції веб-ГІС і аналізу соціальних даних у підготовку фахівців з геоінформатики, зокрема для потреб охорони здоров'я, досі залишається недостатньо розробленим.

3. Методологія. Дослідження базується на аналізі сучасних тенденцій та вивченні міжнародного досвіду інтеграції соціальних даних у геоінформаційну освіту, зокрема шляхом порівняння навчальних програм Київського національного університету будівництва та архітектури (КНУБА) зі світовими практиками. В основі

методології – модель Big Data «5V», яка включає п'ять ключових характеристик: об'єм, швидкість, різноманітність, достовірність і цінність [5]. У геопросторовому контексті це означає роботу з великими масивами геоданих у реальному часі, у різних форматах, із потребою перевірки джерел та фокусом на отримання практичної аналітичної цінності.

4. Сучасний технологічний стек. Для навчання просторовому аналізу Big Data у сфері охорони здоров'я запропоновано технологічний стек, що поєднує теоретичну, практичну та проєктну підготовку. Практичні навички формуються через використання веборієнтованих інструментів: TypeScript, Angular з бібліотекою @bluehalo/ngx-leaflet, Leaflet.js, Turf.js. Це забезпечує розробку інтерактивних карт, просторовий аналіз у браузері та зручну візуалізацію. Для підготовки й обробки геоданих доцільно застосовувати QGIS як десктопну ГІС-платформу з відкритим кодом, що легко інтегрується з вебтехнологіями [3].

5. Структура навчального модуля. Навчальний модуль «Просторовий аналіз Big Data соціальних мереж у сфері охорони здоров'я» передбачає три взаємопов'язані компоненти.

1. Теоретичний – охоплює засади Big Data, особливості соціальних медіа як джерела геоданих, методи просторового аналізу та етико-правові аспекти роботи з персональними даними.

2. Практичний – спрямований на формування навичок збору, обробки, просторового аналізу та візуалізації соціальних даних із використанням сучасних вебтехнологій.

3. Проєктний – передбачає розробку прототипу системи моніторингу громадського здоров'я на основі даних соціальних мереж та презентацію результатів.

Структура проєктного компонента навчального модуля відповідає типовим етапам освітніх проєктів: від організації та визначення цілей – до реалізації, презентації результатів і рефлексії [10]. Такий підхід узгоджується з положеннями КНУБА щодо кредитно-модульної системи та практико орієнтованого навчання, в якому проєктні завдання сприяють формуванню цифрових компетентностей і досягненню програмних результатів [11].

6. Інтеграція у дисципліну кафедри. Запропоновану методику доцільно реалізувати в межах однієї з фахових дисциплін кафедри геоінформатики та фотограмметрії КНУБА. Наприклад, у курсі «Геоінформаційний моніторинг» можливе впровадження навчального модуля, присвяченого створенню веб-ГІС для аналізу та моніторингу показників громадського здоров'я на основі даних соціальних мереж. Такий модуль передбачає:

- розробку інтерактивної панелі моніторингу з використанням Angular та Leaflet.js;
- інтеграцію зовнішніх API;
- проведення просторової кластеризації даних за допомогою Turf.js;
- візуалізацію даних на картах у реальному часі.

7. Приклади практичного застосування. Реалізація запропонованої методики дає змогу моделювати реальні ситуації у сфері охорони здоров'я:

- Моніторинг поширення інфекційних захворювань – аналіз повідомлень із симптоматикою для виявлення просторових кластерів та побудова теплових карт;
- Аналіз доступності медичних послуг – використання даних соцмереж для просторового моделювання доступу до медичних установ;
- Моніторинг поширення медичної інформації та дезінформації – просторово-часовий аналіз тематики та тональності повідомлень для оцінки ефективності інформаційних кампаній.

Висновки. Запропонована методика навчання просторовому аналізу Big Data соціальних мереж сприяє модернізації змісту освітніх програм кафедри геоінформатики та фотограмметрії КНУБА. Її впровадження дозволяє поєднати інструменти ГІС, аналіз великих даних і вебтехнології для формування сучасних цифрових компетентностей, що відповідають викликам цифрового суспільства й потребам галузі охорони здоров'я.

Подальші дослідження доцільно спрямувати на створення повноцінного електронного курсу, апробацію методики в інших галузях, зокрема в екології, урбаністиці та сфері реагування на надзвичайні ситуації, а також на розширення інструментарію шляхом інтеграції методів машинного навчання для поглибленого аналізу соціальних Big Data.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Odunayo J. A. et al. Comparative review of big data analytics and GIS in healthcare decision-making. *World Journal of Advanced Research and Reviews*, 2023. 20(03), 1293–1302. URL : <https://doi.org/10.30574/wjarr.2023.20.3.2589>
2. Bellaj M., Dahmane A. B., Boudra S., Sefian M. L. (2024). Big Data Analytics in Higher Education: A New Adaptive Learning Analytics Model Integrating Traditional Approaches. *International Journal of Interactive Mobile Technologies (iJIM)*, 18 (6), 24–39. DOI : <https://doi.org/10.3991/ijim.v18i06.46289>
3. Сологуб Ю. І., Безпала О. В., Харченко О. М. Методичні аспекти викладання дисциплін на базі ГІС для непрофільних спеціальностей. *Економіка та суспільство*. 2023. № 58. DOI : <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-4>
4. Браславська О. В. Методика використання геоінформаційних систем (ГІС) у викладанні географії в умовах профільної освіти. *Вісник науки та освіти*. 2025. № 1 (31). С. 891–906. DOI : [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-1\(31\)-891-906](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-1(31)-891-906)
5. Swargiary, K. (2024). Transforming Education with Big Data. *Research Notes*. DOI : <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.18900.00648>
6. Використання Big Data в освітньому процесі сучасного університету / Ніколаєнко С. М., Шинкарук В. Д., Ковальчук В. І., Кочарян А. Б. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2017. Том 60, № 4. С. 239–252.

7. Горошко Ю. В., Цибко Г. Ю., Костюченко А. О. Технології опрацювання великих даних у навчанні інформатичних дисциплін. *Вісник Чернігівського колегіуму імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки.* 2021. № 12 (168). С. 8–17. DOI : <https://doi.org/10.5281/zenodo.4769225>

8. Коваленко О. О. Інноваційні підходи до викладання соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я в межах кредитно-модульної системи як один з аспектів державного управління та збереження громадського здоров'я. *Публічне управління і адміністрування в Україні.* 2019. № 14. С. 59–62. DOI : <https://doi.org/10.32843/2663-5240-2019-14-11>

9. Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті будівництва і архітектури : затв. Вченою радою КНУБА (протокол № 9 від 26.06.2023), введено в дію наказом ректора від 07.07.2023 № 169 ; зі змінами згідно з наказом від 04.07.2024 № 279. Київ : КНУБА, 2024. 92 с. URL : https://www.knuba.edu.ua/wp-content/uploads/2024/07/polozhennya_pro_organizacziyu_osvitnogo_proczesuzi-zminamy-vid-04.07.2024.pdf

10. Руденко М. В., Красильник Ю. С., Корчова Г. Л. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. Київ : КНУБА, 2022. 296 с.

Наукове електронне мережеве видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ
АДАПТАЦІЇ В УМОВАХ КРИЗОВОГО СУСПІЛЬСТВА**

*Збірник матеріалів
Ювілейної X Міжнародної науково-практичної конференції*

23–25 квітня 2025 року

Укладачі: *Р. А. Калениченко,
І. О. Петухова*

Відповідальний за випуск: *Н. Б. Добрянська*

Верстка: *Д. П. Завальницька*

*Друк. арк. 22,4
Замовлення № 1147*

*Підготовлено до друку науково-організаційним відділом
Державного податкового університету
08205, вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська область, Україна*

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготовників
і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 7669 від 20.09.2022*